

Dosarul nr. 3r-29/2023
2-20104119-01-3r-01022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Ciumac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: Gh. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

DECIZIE

21 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Trans-Original-Product”,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Proprietății Publice împotriva Primarului orașului Durlești, Consiliului orașenesc Durlești și Agenției Servicii Publice, persoană terță Societatea cu Răspundere Limitată „Trans-Original-Product” privind constatarea nulității actului administrativ,

împotriva încheierii din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Trans-Original-Product” împotriva hotărârii din 25 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de lege, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 22 august 2020, Agenția Proprietății Publice a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului or. Durlești, Consiliului or. Durlești și Agenției Servicii Publice, prin care a solicitat constatarea nulității deciziei Consiliului orașului Durlești nr. 4.11.3 din 20 aprilie 2011.

La 24 noiembrie 2021, Agenția Proprietății Publice a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând admiterea acțiunii, rectificarea înscrierilor în Registrul bunurilor imobile cu înregistrarea dreptului de proprietate după statul Republica Moldova, asupra terenului din mun. xxxx, constatarea nulității deciziei Consiliului orașului Durlești nr.4.11.3 din 20 aprilie 2011.

Prin încheierea protocolară din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost atras în proces în calitate de persoană terță SRL „Trans-Original-Product”.

Prin hotărârea din 25 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Agenția Proprietății Publice.

La 24 martie 2022, SRL „Trans-Original-Product” a depus apel nemotivat, iar la 14 octombrie 2022 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 25 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi decizii privind admiterea acțiunii.

La 28 martie 2022, Agenția Proprietății Publice a depus apel nemotivat, iar la 28 septembrie 2022 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 25 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Trans-Original-Product” împotriva hotărârii din 25 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 24 ianuarie 2023, SRL „Trans-Original-Product” a depus recurs împotriva încheierii din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea în fond a apelului.

În motivarea recursului SRL „Trans-Original-Product” a invocat instanța de apel greșit a stabilit că recurentul ar fi recepționat hotărârea motivată la 13 septembrie 2022. Or conform Registrului de urmărire (tracking log) al Î.S. „Poșta Moldovei” (întreprinderea-curier) trimiterea poștală nr. DS8007342711AS a fost recepționată de la clientul-expeditor Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani la 09 septembrie 2022 și livrată la destinație, companiei SRL „Trans-Original-Product”, la 14 septembrie 2022, ora 16:05. Astfel, având în vedere recepționarea la 14 septembrie 2022 a hotărârii motivate, prin urmare SRL „Trans-Original-Product” a avut termen de la 15 septembrie 2022 până la 14 octombrie 2022 să depună apelul motivat.

Recurentul consideră că mențiunea datei de 13 septembrie 2022 pe avizul de recepție, invocat de instanța de apel, nu este pertinentă, or registrul electronic public al trimiterii nr.DS8007342711AS conține data de 14 septembrie 2022 ca fiind data de livrare.

La 01 februarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimațiilor copia recursului, informându-i despre posibilitatea depunerii referinței, însă aceștia nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință la recurs.

În conformitate cu art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 27 decembrie 2022, fiind notificată SRL „Trans-Original-Product”, prin intermediul poștei electronice, la 23 ianuarie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d.198). Astfel, recursul depus de SRL „Trans-Original-Product” la 24 ianuarie 2023, este în termen.

În conformitate cu art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților.

Studiind materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 25 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Agenția Proprietății Publice.

Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a expediat părților la proces pentru notificare copia dispozitivului hotărârii din 25 februarie 2022, care a fost recepționat de către SRL „Trans-Original-Product”, fapt confirmat prin semnătura de pe avizul de recepție (f.d.90).

La 24 martie 2022, SRL „Trans-Original-Product” în interiorul termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Tot din actele cauzei rezultă că hotărârea motivată din 25 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificată SRL „Trans-Original-Product”, prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție, care a fost recepționată de către apelant la 13 septembrie 2022 fapt confirmat prin semnătura de pe avizul de recepție (f.d.111).

La 14 octombrie 2022, SRL „Trans-Original-Product” a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 25 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Trans-Original-Product” împotriva hotărârii din 25 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Pentru a dispune astfel, instanța de apel a stabilit că SRL „Trans-Original-Product” a recepționat copia hotărârii motivate la data de 13 septembrie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție DS8007342711AS, astfel termenul de prezentare a motivării apelului

și-a început curgerea la data de 14 septembrie 2022, ziua imediat următoare a recepționării hotărârii motivate de către SRL „Trans-Original-Product” și a expirat la data de 13 octombrie 2022 – zi de joi, zi lucrătoare.

Instanța de apel a stabilit că apelantul deși a depus la 14 octombrie 2022 SRL „Trans-Original-Product” a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău prin intermediul poștei electronice motivarea apelului nu a făcut nici o mențiune despre omiterea termenului de prezentare a motivării apelului, nefiind invocat nici un argument în vederea justificării încălcării termenului stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ. Apelantul nu a făcut uz nici de prevederile art. 237 alin. (1) din Codul administrativ, care oferă posibilitatea să solicite repunerea în termenul de prezentare a motivării apelului, în condițiile în care o astfel de omisiune ar fi justificată prin probe pertinente.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în partea declarării ca fiind inadmisibil apelul depus de către SRL „Trans-Original-Product” din motiv că apelul motivat a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 232 din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Potrivit art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

În conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Conform art. 97 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice.

Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Conform art. 109 din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din materialele cauzei rezultă că la 24 martie 2022, SRL „Trans-Original-Product” în interiorul termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ a

depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 25 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Din conținutul avizului de recepție a corespondenței DS8007342711AS (f.d.111), completul de judecată constată că la SRL „Trans-Original-Product”, la 13 septembrie 2022 a recepționat copia hotărârii motivate din 25 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, circumstanță care de altfel nu a fost negată de către recurent în cererea de recurs, dar interpretată greșit de către ultimul.

Respectiv, începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelul este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării hotărârii motivate. La caz, de la data de 14 septembrie 2022, a început a curge termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ și a expirat la 13 octombrie 2022.

Corelând prevederile normative și legale precitate cu circumstanțele factice constatate, completul de judecată notează că apelantul urma să depună motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău până în data de 13 octombrie 2022, ora 00:00.

Însă, apelantul SRL „Trans-Original-Product”, fiindu-i notificată motivarea hotărârii din 25 februarie 2022 și în pofida obligațiilor sale procesuale, a omis să depună motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

În plus, un raționament aparte al instanței în susținerea poziției sale constă în faptul că SRL „Trans-Original-Product”, a fost reprezentată în instanța de fond de către juristul Victoria Tricolici, în baza procurii (f.d.93, 154), care este persoană împuternicită, în conformitate cu art. 75, 80-81 din Codul de procedură civilă, de a reprezenta și apăra interesele recurentului în fața instanței judecătorești, respectiv aceasta a fost în măsură să cunoască că, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Având în vedere cele menționate supra, completul de judecată conchide că SRL „Trans-Original-Product”, prin lege era obligată să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, însă contrar acesteia abia la 14 octombrie 2022 (f.d.149-153) a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 25 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, fapt ce denotă depunerea motivării apelului după expirarea termenului legal, nefiind confirmată temeinicia unei asemenea întâzieri prin careva probe.

Totodată, completul de judecată menționează că recurentul SRL „Trans-Original-Product”, în cererea de apel nu a solicitat repunerea în termen a cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 237 alin. (1), art. 65 alin. (1) din Codul administrativ, nici nu a anexat probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului conform prevederilor art. 65 alin. (2) din Codul administrativ.

Corespunzător, completul de judecată reiterează că având în vedere că recurentul SRL „Trans-Original-Product”, fiind conștient că a depus împotriva hotărârii primei instanțe doar apel nemotivat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile său de acces la instanță, fapt însă ignorat de ultimul.

La rândul său, art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că participanții la

procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

La acest capitol, se va remarca că recurentul SRL „Trans-Original-Product”, din data notificării hotărârii motivate a primei instanțe, 14 septembrie 2022 și până la 13 octombrie 2022, ziua în care a expirat termenul legal pentru prezentarea motivării apelului, au avut termen real și suficient pentru a întreprinde toate măsurile necesare întru apărarea drepturilor și intereselor legitime, prin îndeplinirea obligațiilor procedurale prevăzute de lege.

Recurentul SRL „Trans-Original-Product” în recurs susține că mențiunea datei de 13 septembrie 2022 pe avizul de recepție, invocat de instanța de apel, nu este pertinentă, or registrul electronic public al trimiterii nr.DS8007342711AS conține data de 14 septembrie 2022 ca fiind data de livrare.

Instanța de recurs, analizând argumentul invocat de SRL „Trans-Original-Product”, îl consideră neîntemeiat or, art. 232 din Codul administrativ, stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii, pe când începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelului este determinat de data notificării hotărârii motivate.

La aspectul dat instanța de recurs învederează dezideratele reținute de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Russu c. Moldovei (cererea nr. 7413/05, §§ 23-28, hotărârea din 13 noiembrie 2008), potrivit cărora nu poate fi acceptată în calitate de probă suficientă proba ce confirmă faptul expedierii unei scrisori de către instanța judecătorească, ci este necesară dovada livrării acesteia.

În acest sens dispozițiile art. 99 alin. (1) din Codul administrativ stipulează că, în cazul notificării înscrisului de către autoritatea publică, persoana care efectuează notificarea îi înmânează înscrisul, într-un plic închis, persoanei care urmează să fie notificată. Aceasta din urmă semnează un act de recunoaștere a recepționării vizat cu data înmânării înscrisului. Persoana care efectuează notificarea menționează data notificării pe plicul de înmânat.

Așadar, prin prisma normei legale citate supra, completul de judecată constată că este lipsit de suport argumentul recurentului, precum că mențiunea datei de 13 septembrie 2022 pe avizul de recepție, invocat de instanța de apel, nu este pertinentă, pe motiv că registrul electronic public al trimiterii nr.DS8007342711AS conține data de 14 septembrie 2022 ca fiind data de livrare, întrucât legea prevede expres că începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelului este determinat de data notificării hotărârii motivate, dar nu data de livrare.

În urma celor constatate, completul de judecată menționează că la caz, SRL „Trans-Original-Product”, totuși a ignorat termenul de declarare a apelului motivat stipulat expres în art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fiind un termen de decădere. Respectarea termenului de prezentare a apelului motivat este o obligație a apelantului.

Aici, instanța de recurs ține să reamintească recurentului SRL „Trans-Original-Product”, că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării

drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

În urma celor constatate, completul de judecată menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, cu excepția cazului când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Argumentul recurentului, precum că instanța de fond a încălcat termenul de motivare a hotărârii, nu constituie temei de anulare a încheierii instanței de apel contestate în ordine de recurs, ori pentru apelant termenul de depunere a apelului motivat a început a curge de la data recepționării hotărârii motivate, la caz data de 14 septembrie 2022.

Dat fiind faptul că SRL „Trans-Original-Product” a depus motivarea apelului după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, instanța de recurs apreciază că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Trans-Original-Product”.

Se menține încheierea din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron